

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

Протокол № 11 від 16.05 2024 р

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Протокол № 9 від «15» 05 2024 р.

д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант програми

д.вет.н., зав. каф. внутрішніх хвороб тварин

Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Дієтологія дрібних домашніх тварин»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: ветеринарна медицина

Спеціальність: 211 – «Ветеринарна медицина»

Освітня програма: ветеринарна медицина

Факультет ветеринарної медицини

Термін навчання: денна форма, повний термін навчання (6 р.), 3 курс

Розробники: **Палюх Т.А.**, доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин;
Дробот М.В., асистент кафедри внутрішніх хвороб тварин

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни
«Дієтологія дрібних домашніх тварин»
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	
Освітня програма	Ветеринарна медицина	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5,0	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3	–
Семестр	6	–
Лекційні заняття	15 год.	–
Практичні, семінарські заняття	15 год.	–
Лабораторні заняття		–
Самостійна робота	120 год.	–
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2 год.	–
самостійної роботи студента	4 год.	–

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Дієтологія – це наука, що вивчає правила харчування, в тому числі особливості складання раціонів для тварин з різними захворюваннями.

Вивчення цієї дисципліни передбачає опанування основ раціонального харчування тварини в залежності від їх фізіологічних особливостей, віку, фізіологічного стану. Нехтування головних правил раціонального харчування, надмірне фізичне навантаження чи навпаки зменшення рухової активності тварин приводять до виникнення різноманітних захворювань.

Унікальність дисципліни полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти навиків підбору ефективної, збалансованої дієтотерапії, яка дозволить покращити загальний стан тварини в період інтенсивних навантажень, сприятиме попередженню та лікуванню захворювань травної, сечової, ендокринної та інших систем організму.

Головною метою дисципліни є розширення і поглиблення у студентів знань сучасного стану і перспектив розвитку ветеринарної дієтології, наукового обґрунтування використання інноваційних методів обробки, гігієни і безпеки сировини, яка використовується для приготування кормів для тварин.

Відповідно до визначеної мети та формування відповідних компетенцій у студентів **завданнями дисципліни** є:

- ✓ надання теоретичних та практичних знань щодо принципів годівлі домашніх тварин;
- ✓ ознайомлення з основними правилами складання раціонів для домашніх котів і собак (здорових та хворих);
- ✓ надання теоретичних і практичних знань щодо вибору промислових кормів;
- ✓ надання теоретичних і практичних знань щодо вибору натуральних кормів.
- ✓ надання теоретичних та практичних знань щодо принципів годівлі тварин за внутрішніх хвороб.
- ✓ набути навиків спілкування, як у письмовій так і усній формі, з клієнтами, колегами, допоміжним персоналом;
- ✓ оволодіти правилами професійної етики і деонтології.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:

✓ вирішувати конкретні завдання з коригування дієтотерапії домашніх тварин різного віку (новонароджені, юніори, дорослі, старі), фізіологічного стану (вагітні, лактуючі), різного спрямування (службові, мисливські, кімнатно-декоративні) шляхом застосування кормів промислового виробництва і натуральних.

✓ вирішувати конкретні завдання з коригування дієтотерапії домашніх тварин за внутрішніх хвороб шляхом застосування кормів промислового виробництва і натуральних.

✓ комунікувати з клієнтами, колегами та допоміжним персоналом з професійних питань, як у письмовій, так і усній формі.

Набуття компетентностей:

інтегральні компетенції (ІК)

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ФК 6. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ФК 7. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
- ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
- ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

- ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
- ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Дієтологія дрібних домашніх тварин» (3 курс, 6 семестр)

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	тижні	Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			Л	П	С.Р
1	2	3	4	5	6
<i>Змістовий модуль 1. Загальна дієтологія дрібних домашніх тварин.</i>					
Тема 1. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин залежно від фізіологічних особливостей їх травної системи і фізіологічного стану	1-2	19	2	2	15
Тема 2. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин із використанням промислових кормів сучасних торгових марок	3-4	19	2	2	15
Тема 3. Організація дієтичної годівлі службових, спортивних, мисливських, і кімнатно-декоративних порід собак	5-6	19	2	2	15
Тема 4. Вибір натурального корму, його обробка та кратність згодовування у домашніх тварин різних видів	7-8	17	1	1	15
Разом за змістовим модулем 1		74	7	7	60
<i>Змістовий модуль 2. Дієтологія дрібних домашніх тварин за внутрішніх хвороб</i>					
Тема 5. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин за найбільш поширених внутрішніх хвороб.	9-10	19	2	2	15
Тема 6. Організація дієтичної годівлі дрібних домашніх тварин за порушення діяльності серцево-судинної системи	11	19	2	2	15
Тема 7. Дієтотерапія у тварин із порушенням діяльності сечовивідної системи	12-13	19	2	2	15
Тема 8. Дієтотерапія у тварин із порушенням діяльності печінки і підшлункової залози та у тварин із ознаками кахексії та ожиріння	14-15	19	2	2	15
Разом за змістовим модулем 2		76	8	8	60
<i>Усього годин з дисципліни</i>		150	15	15	120

4. Теми практичних занять.

з дисципліни «**Дієтологія дрібних домашніх тварин**» для студентів **ІІІ курсу**
спеціальності „**Ветеринарна медицина**”
на 2022–2023 навчальний рік

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи котів і собак найбільш поширених порід	2
2	Анатомо-фізіологічні особливості травної системи гризунів і птахів, які проживають у квартирних умовах	2
3	Аналіз якості промислових кормів залежно від вмісту вологи та поживності	2
4	Вибір натурального корму, його обробка та кратність згодовування у домашніх тварин різних видів	1
5	Організація дієтичної годівлі службових, мисливських, і кімнатно-декоративних порід собак та виставкових тварин.	2
Модуль 2		
5	Організація дієтичної годівлі дрібних домашніх тварин за порушення діяльності серцево-судинної системи	2
6	Організація дієтичної годівлі дрібних домашніх тварин за порушення діяльності органів сечової системи	2
7	Дієтотерапія у тварин із порушенням функції підшлункової залози	2

Всього 15 год

5.Засоби діагностики результатів навчання

- залік;
- модульні тести.

6.Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, інструктаж);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7.Методи оцінювання

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3713>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3028>

- Сарбаш Д.В., Цимерман О.О., Маслак М.В. Особливості годівлі собак. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини Х. – ХЗВІ. – 2014. – 82с.
- Сарбаш Д.В., Цимерман О.О., Маслак М.В. Дієтична годівля собак. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини. Х. – ХЗВІ. – 2014. – 32с.

10. Рекомендована література

- Nutritional guidelines for complete and complementary pet food for cats and dogs 2021. 96 p.
- Энсмингер М.Е. Корма и питание / Энсмингер М.Е., Оулдфилд Дж.Е., Хейнеманн У.У.; пер. с англ. Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. 974 с.
- www.nbu.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
- www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук
- <http://dspace.nubip.edu.ua/> – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України
- <http://www.xn----7sbagifdaezec1bvbvbyd8am5zka.xn--p1ai/kriterii-podborkorma-dlya-sobak-i-kosh>
- <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/01/Quick-Tips-on-Implementing-the-WSAVA-Nutrition-Guidelines.pdf>
- <https://europeanpetfood.org/self-regulation/nutritional-guidelines/>
- <https://europeanpetfood.org/wp-content/uploads/2022/03/Updated-Nutritional-Guidelines.pdf>
- <https://www.youtube.com/watch?v=cq51Dejrp0w>

